

Samenvatting groenbeleidsplan 2021 t/m 2025

Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal samengevoegd tot de gemeente West Betuwe. Iedere gemeente had zijn eigen groenbeleid met specifieke kenmerken. Om als één nieuwe gemeente verder te gaan is het wenselijk om één groenbeleid te hebben. Daarom is dit nieuwe beleidsplan opgesteld.

In het groenbeleid zijn de volgende thema's uitgewerkt:

- Beplanting
- Grassen
- Bomen
- Watergangen
- Hondenterreinen

Het groenbeleidsplan omvat de kaders hoe omgegaan wordt met het openbaar groen. De uitwerking hiervan wordt in separate beheerplannen nader beschreven.

Er is een analyse gemaakt van het beleid zoals dat werd uitgevoerd in de voormalige gemeenten. Daarbij zijn de overeenkomsten en verschillen in beeld gebracht. Ook is er gekeken naar de ambities (coalitieakkoord) en eerder vastgesteld randvoorwaardelijk beleid (koepelnota). In diverse bijeenkomsten zijn ideeën en ervaringen opgehaald bij collega's, inwoners, en raadsleden.

Dit proces heeft geleid tot een groenvisie voor West Betuwe met de titel:

'de vruchten plukken van een gemeente in bloei'.

Tijdens het proces om te komen tot dit beleidsplan is er een taakstelling opgelegd om te komen tot een besparing. In de oorspronkelijke opgave was er sprake van de uitwerking van drie scenario's: een nul, een plus en een min scenario. Daarvoor is het plus scenario geschrapt. Dit doet geen afbreuk aan de visie. Dit betekent echter wel dat het beleid hierdoor vooral budget gestuurd is geharmoniseerd. Afhankelijk van de keuzes doen deze mogelijk afbreuk aan of zijn deze strijdig met de visie.

Uit de analyse zijn samengevat de volgende punten naar voren gekomen en voorgesteld om te komen tot een geharmoniseerd beleid:

Beplanting:

- Jaarlijks onderhoud: cyclisch beheer op niveau B (buiten de bebouwde kom niveau C)
- Meerjaren onderhoud: 1 x in de 3 tot 5 jaar
- renovatie/vervanging: 1x per 30 jaar (onder voorbehoud van toekenning vervangingsbudget)
- Afwijkend onderhoud: 'Groen doen' verklaringen verder uitrollen

Grassen:

- Bermen: 2 x maaien (klepelen), bomen en obstakels worden tegen meerkosten 2 x bij gemaaid

- Gazons: beheer volgens beeldkwaliteit B

Bomen:

- Kapbeleid: kapvergunningvrij m.u.v. bomen op een waardevolle bomenlijst en groenstructuren (opnieuw op te stellen)
- Zorgplicht: 1x per 3 jaar boomveiligheidscontrole
- Boombeheer: risico gestuurd boombeheer
- Bladkorven: huidige aantallen gebruiken, geen uitbreiding

Watergangen:

- Oevers: vasthouden aan bestaande inrichting
- Maaibeheer: voldoen aan de waterschapskeur
- Slootmaaisel: B en C sloten opruimen, A sloten ontvangstplicht (en worden zoveel mogelijk opgeruimd)

Hondenterreinen:

- Geen specifiek ondersteunend beleid: uitsterfbeleid tenzij initiatieven van derden inrichting en beheer overnemen.

Overige:

- Uitgiftebeleid restgroen: opnieuw opstellen en refereren aan vast te stellen groenstructuren.
- Rotondes: midden eilanden uit te geven aan derden (bij voorkeur aan groenbedrijven).
- Sportterreinen: al het groen binnen het hekwerk van de sportaccommodatie te onderhouden door vereniging.

Bij het formuleren van het beleid is zorgvuldig gekeken naar actuele thema's zoals biodiversiteit, de klimaatproblematiek (hittestress, wateroverlast en droogte) en inwonerparticipatie. Daar waar mogelijk zijn deze budget gestuurd onderdeel gemaakt van het nieuw beleid. Voorbeelden hiervan zijn het ruimen van slootvuil en het stimuleren van 'groen-doen' verklaringen. In veel gevallen vragen deze thema's echter om omvormingen en/of vervangingen waar aanzienlijke incidentele kosten mee gemoeid zijn. Voorbeelden hiervan zijn: omvormen van beplanting naar gras en het verwijderen/vervangen van vormbomen. Anderzijds dragen deze kosten weer bij aan structurele besparingen.

Uit de analyse van het beleid, het areaal en de wensen is gebleken dat er geen budget is voor vervangingen. Met name bij beplantingen en bomen is de behoefte en noodzaak groot. Het tijdig vervangen draagt bij aan een gezond en veilig groenareaal, waarbij kansen benut kunnen worden om aan te haken bij leefbaarheidswensen, projecten, etc.

Om het **geharmoniseerde beleid** uit te kunnen voeren brengt dit het volgende kostenplaatje met zich mee:

Structurele kosten:

Was € 2.110.833

Wordt € 2.544.843 (toename door: bijmaaien bomen en ruimen slootmaaisel 94%)

Budget voor cyclische vervanging van beplanting en bomen:

Was nihil

Wordt € 640.000 (beslispunt)

Om het **min scenario** invulling te geven worden de volgende efficiëntie mogelijkheden voorgesteld:

Incidentele kosten : € 4.856.000 (omvormingen dunnen/wijken bomen, vormbomen vervangen)

Structurele besparing: € 478.132 (goedkoper beheer)

Daarmee komt het netto budget voor het min scenario uit op € 2.066.711. Dit betekent een structurele besparing € 44.123.

Voor het **nul scenario** kunnen de volgende draaiknoppen ingezet worden:

Incidentele kosten: € 116.500 (groenstructuurkaart, bomenlijst, stimuleringsmaatregelen derden en aanpassing boombeheer naar cyclisch)

Structurele kosten: € 136.100 (wensen maatschappij, invasieve exoten, bermbeheer aanpassen, ruimen slootmaaisel 6%)

Samengevat kan volgens het min scenario het huidige budget structureel van € 2.110.833 teruggedrongen worden naar € 2.066.711. Daarvoor zijn wel incidentele investeringen nodig van € 4.856.000. Deze leveren dan structureel een bruto besparing op van € 478.132. Van deze besparing is structureel € 89.000 nodig om het beleid te harmoniseren en € 434.009 om het te kort op te vangen. De resterende besparing kan structureel ingezet worden voor enkele draaiknoppen (ca. € 27.000). Dit is exclusief de incidentele kosten voor de draaiknoppen (€ 116.500) en de onderstaande kosten voor de vervanging.

Om te kunnen voorzien in de noodzakelijke **vervangingen** zijn de volgende aanvullende budgetten noodzakelijk:

Cyclische vervanging van beplanting en bomen: structureel € 640.000 (per jaar)

Incidentele vervanging populieren en essen € 1.845.000 (totaal over 5 jaar)